

รายวิชา ประวัติศาสตร์

รหัสวิชา ส๑๔๑๐๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง ความเชื่อและศรัทธา

ในสมัยสุโขทัย

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

เรื่องเล่าจากเมืองเก่า

คำถามชวนคิด

เคยได้ยินคำว่า ผี หรือ เทพเจ้า หรือไม่
เราเคยกลัวผีหรือขอพรเทพเจ้าบ้างหรือไม่

เรื่องเล่าจากเมืองเก่า

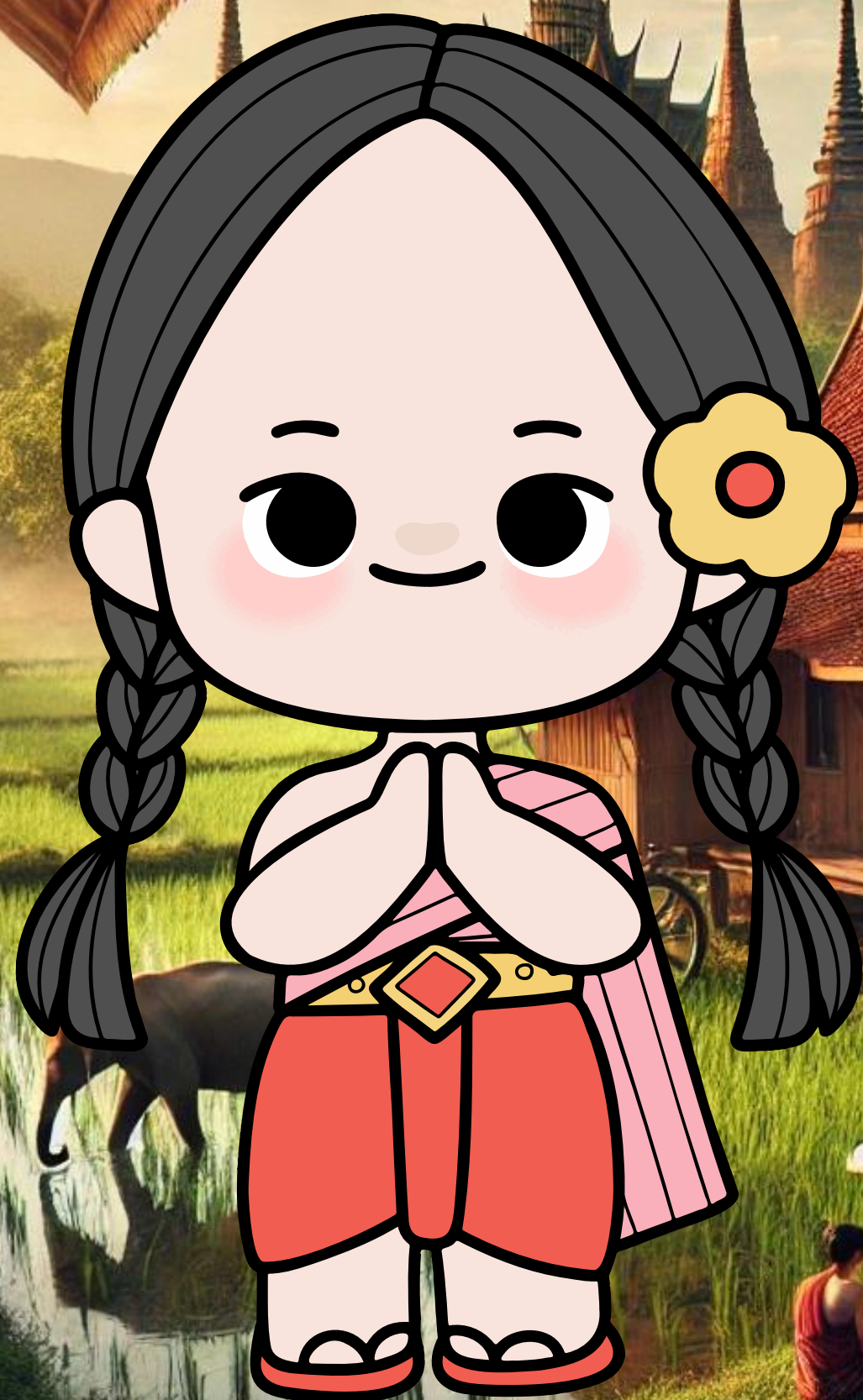

ในเรื่องนี้

ใครสำคัญที่สุดระหว่าง

ผี พระ หรือ เทพเจ้า ?

นักเรียนเคยไหว้พระ
หรือทำสิ่งที่คล้ายกัน
ในเรื่องไหม?

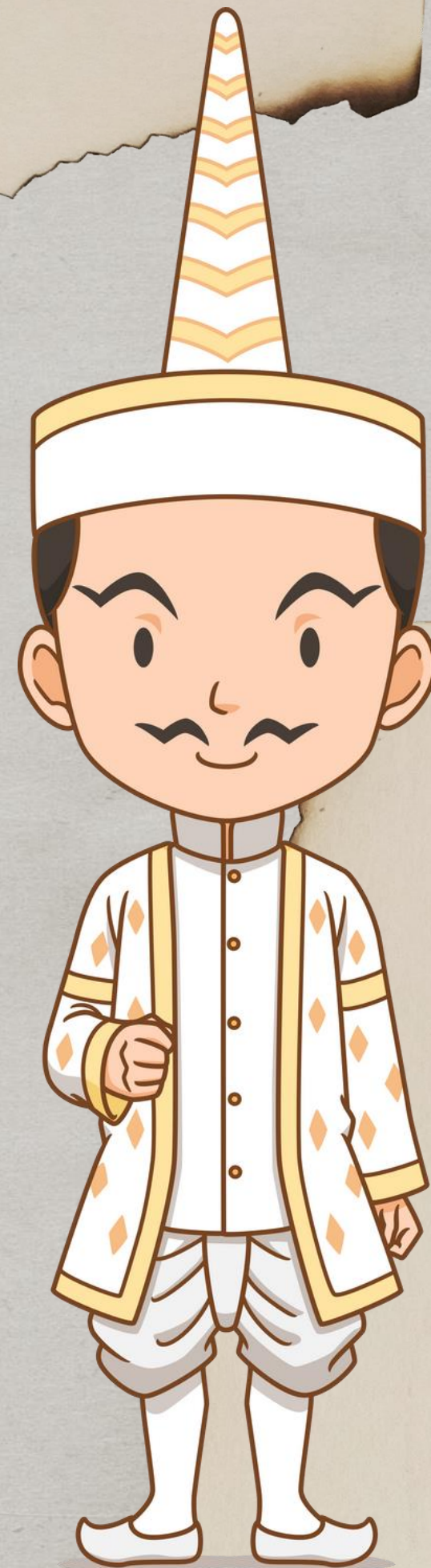
ในสมัยสุโขทัย ผู้คนมีความเชื่อหลายแบบ
ทั้งเรื่องผี เทพเจ้า และพระพุทธศาสนา

ความเชื่อและ
ศรัทธาในสมัยสุโขทัย

ความเชื่อและศรัทธา

๕
๗

A photograph of a dense, green forest. In the foreground, the tops of many trees are visible, showing various shades of green. In the background, the forest continues up a hillside, and a thick mist or smoke rises from the canopy, partially obscuring the trees and creating a hazy atmosphere. The lighting is soft, suggesting an overcast day or early morning.

เจ้าป่า, เจ้าเขา

A photograph of a dense forest of large, ancient trees. The trees have thick, gnarled trunks and a dense canopy of bright green leaves. The ground is covered in green grass and some fallen leaves. A yellow banner is overlaid on the bottom right of the image.

รุกขเทวดา, นางไม้

A photograph of a traditional wooden house with a balcony, surrounded by lush green trees. Several white lanterns with tassels are hanging from the balcony. The house is built on stilts. In the foreground, there are some green plants.

๘๖ ๘๘ หมู่บ้านผีเรือน

แม่ย่านางเรือ

แม่ช่อ

๕
๕
เจ้าพ่อเจ้าแม่

“เมืองสุโขทัยนี้...มีพระขพุง(เป็นชื่อภูเขา)
ผีเทพดาในเขาอันนั้น เป็นใหญ่กว่าทุกผีในเมืองนี้
ขุนผู้ใดถือเมืองสุโขทัยนี้แล้ว

ไหว้ดีพลีถูก (การบวงสรวงที่ถูกต้อง) เมืองนี้เที่ยง เมืองนี้ดี
ไหว้ไม่ดี พลีไม่ถูก ผีในเขานั้น บ่คุ้มบ่เกรง เมืองนี้หาย”

ความเชื่อและศรัทธา ผี

ที่มา : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

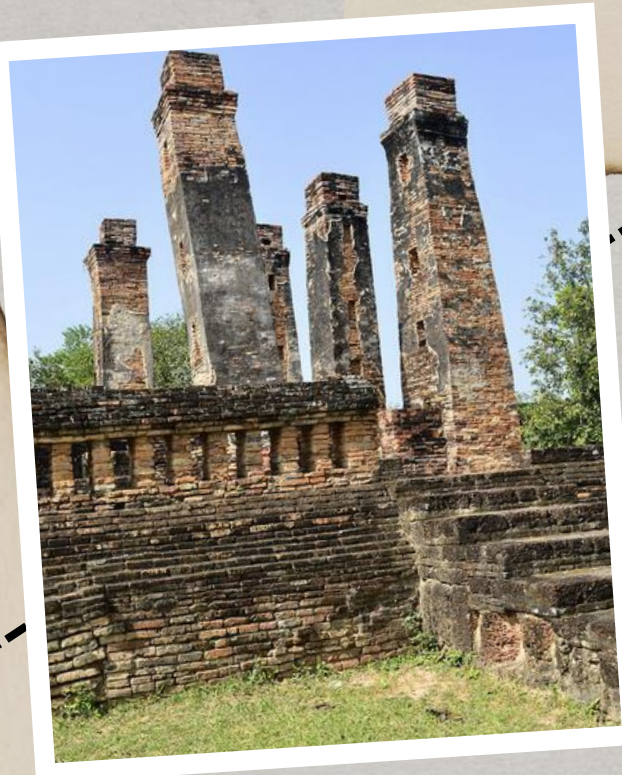
พระพุทธรูป

ที่มาของภาพ : <https://m.mgonline.com>

ความเชื่อและศรัทธา

พราหมณ์

ฮินดู

เทวาลัยเกษตรพิมาน

ที่มาของภาพ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

เทวรูปพระอิศวร

เทวรูปพระนารายณ์

ศาลตาผาแดง

ที่มาของภาพ : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

วัดศรีสวาย

ที่มาของภาพ : วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี

ความเชื่อและศรัทธา

พุทธ
๑

“...กลางเมืองสุโขทัยนี้มีวิหาร มีพระพุทธรูปทองมี
พระอัฐฐารศ (พระพุทธรูปยืน)
มีพระพุทธรูปอันใหญ่ มีพระพุทธรูป
อันราม(ขนาดกลาง ไม่ใหญ่นัก ไม่เล็กนัก)
มีวิหารอันใหญ่ มีวิหารอันราม...”

ความเชื่อและศรัทธา พุทธ

ที่มา : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

“...กลางไม้ตาลนี้
วันเดือนดับ ขึ้นแปดค่ำวันวันเพ็ญ แรมแปดค่ำ
ฝูงปู่ครู เถรมหาเถร
ขึ้นนั่งเหนือขดานหินสูตรธรรมแก่อุบาสก ฝูงท่วยจำศีล...”

ความเชื่อและศรัทธา พุทธ

ที่มา : ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร

คำถามชวนคิด

ถ้านักเรียนอยากให้ครอบครัวปลอดภัย
จะไปขอพรจากใคร ผี, เทพเจ้า, หรือพระพุทธรูปเจ้า

กล่อง ปริศนา

ความเชื่อและศรัทธาในสุโขทัย

ມາປຶ້ມ ຕຸກຕາ ກັນເດວະ

ตุ๊กตาเสียดบาล คืออะไร

ที่มาของภาพ : <https://m.mgonline.com>

ตุ๊กตาเสียกบาล

ตุ๊กตาหลอกผีตามความเชื่อโบราณ

ตอนที่ ๓

ให้นักเรียนอ่านข้อความที่เกี่ยวกับความเชื่อและศาสนา
ของสุโขทัยแล้วแยกประเภทลงในตารางที่กำหนดให้

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน	เจดีย์ทรงลังกา	คณะสงฆ์ลังกาวงศ์
พระพุทธรูป	พระขมงูผี	ผีบรรพบุรุษ
รับมาจากเขมร	เจ้าป่าเจ้าเขา	ตึกตาเสียกบาล
ผีบ้านผีเรือน	ศาลตาผาแดง	รับมาจากนครศรีธรรมราช
ความเชื่อเรื่องผี	ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู	ศาสนาพุทธ
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		
.....		

ใบงานที่

๔

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน

เจดีย์ทรงลังกา

คณะสงฆ์ลังกาวงศ์

พระพุทธรูป

พระขพุ่งผี

ผีบรรพบุรุษ

รับมาจากเขมร

เจ้าป่าเจ้าเขา

ตุ๊กตาเลี้ยกบาล

ผีบ้านผีเรือน

ศาลตาผาแดง

รับมาจาก
นครศรีธรรมราช

ความเชื่อเรื่องผี

พระขพุ่งผี

ผีบรรพบุรุษ

เจ้าป่าเจ้าเขา

ผีบ้านผีเรือน

ตุ๊กตาเลี้ยกบาล

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน

เจดีย์ทรงลังกา

คณะสงฆ์ลังกาวงศ์

พระพุทธรูป

รับมาจากเขมร

ศาลาตามาแดง

รับมาจากนครศรีธรรมราช

ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู

เทวาลัยมหาเกษตรพิมาน

รับมาจากเขมร

ศาลาตามาแดง

เฉลย

ใบงานที่ ๔ ความเชื่อและศรัทธาในสมัยสุโขทัย

เจดีย์ทรงลังกา

คณะสงฆ์ลังกาวงศ์

พระพุทธรูป

รับมาจากนครศรีธรรมราช

ศาสนาพุทธ

เจดีย์ทรงลังกา

คณะสงฆ์ลังกาวงศ์

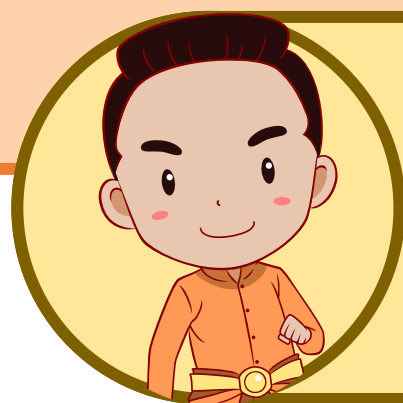
พระพุทธรูป

รับมาจากนครศรีธรรมราช

สรุปบทเรียน

“ความเชื่อและศรัทธา
ในสมัยสุโขทัย”

สรุปบทเรียน

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กล่าวถึงความเชื่อของชาวสุโขทัยในระยะเริ่มแรก คือ จารึกหลักที่ ๑ พบว่ามีความเชื่อเรื่อง “ผี” เป็นความเชื่อดั้งเดิมก่อนการรับศาสนาอื่น ๆ เข้ามา โดยเฉพาะพระขพุงผีและผีบรรพบุรุษ ซึ่งมีความเชื่อว่าผีเหล่านี้ให้คุณให้โทษแก่คนทั้งเมืองก็ได้ ต่อมาชาวสุโขทัยได้มีการนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ซึ่งได้รับวัฒนธรรมจากเขมรโบราณ มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เช่น ที่ศาลตาผาแดง เทวลัยมหาเกษตร เป็นต้น ศาสนาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อชาวสุโขทัยต่อมา คือ ศาสนาพุทธ นับถือทั้งสามความเชื่อผสมผสานกัน นักวิชาการเรียกว่า “พลังคน - อำนาจผี - บารมีพระ”

บทเรียนครั้งต่อไป

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

เรื่อง เริ่มแรกอักษรไทย

ดาวน์โหลดเอกสารเพิ่มเติมได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔